

PM Rotel I (Dnr KS 2020/701)

Kungörelse och granskning av järnvägsplan för utbyggnad av Mäljarbanan sträckan Huvudsta - Duvbo i Solna, Stockholms och Sundbybergs kommun, Stockholms län

Remiss från Trafikverket

Remisstid den 2 juni 2020

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Trafikverket har gett Stockholms stad med fler möjlighet att yttra sig gällande kungörelse och granskning av järnvägsplan för utbyggnad av Mäljarbanan, sträckan Huvudsta-Duvbo. Sträckan ligger i kommunerna Stockholm, Sundbyberg och Solna.

Utbyggnaden är en del i en större utbyggnad på sträckan Tomtebodavägen – Kallhäll, som innebär en utbyggnad av järnvägen från två till fyra spår. Järnvägsplanen ska i detalj redovisa utformning och dragning samt konsekvenser av de nya spåren med tillhörande anläggningar.

Syftet med utbyggnaden är att öka kapaciteten på banan vilket skapar förutsättningar för en ökad turtäthet och en minskad trängsel på tågen samt minskade störningar i tågtrafiken. Byggtiden för den utbyggda järnvägsanläggningen bedöms till cirka åtta år med tidigast möjliga byggstart år 2024.

Järnvägsplanen med tillhörande dokument går att läsa i sin helhet på:

<https://www.trafikverket.se/nara-dig/Stockholm/vi-bygger-och-forbattrar/Malarbanan-Tomtebodavagen-Kallhall/Dokument-Malarbanan/>

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret.

På grund av den korta remisstiden har staden lämnat in stadsledningskontorets tjänsteutlåtande som förhandsbesked på remissen.

Stadsledningskontoret är positivt till utbyggnaden av Mäljarbanan och ser att utbyggnaden bidrar till en utveckling både regionalt och lokalt. Utbyggnaden innebär en förbättrad och mindre störningskänslig kollektivtrafik med tåg både inom regionen samt till och från Stockholm. För att underlätta hanteringen av framtida

etableringsytor anser stadsledningskontoret att dialog mellan staden och Trafikverket bör ske tidigt i processen.

Mina synpunkter

Den grönbåla majoriteten i Stockholms stad är positiv till utbyggnaden av Målarbanan och välkomnar att utbyggnaden kommer att bidra till en positiv utveckling både regionalt och lokalt. En förbättrad och mindre störningskänslig kollektivtrafik ger stora vinster lokalt, samtidigt som kommunikationen och infrastrukturen till och från Stockholm stärks över hela regionen.

Trafikverket kommer att bygga ut järnvågen mellan Tomtebodå och Kallhåll från två till fyra spår. Pendeltågen får då egna spår i mitten och fjårrtåg och andra tåg kan köra om på de yttre spåren. En sådan utbyggnad innebär att fler tåg kan gå, att resenårerne får fler avgångar att välja på och att ankomsttiderna blir säkrare.

Förseningar och trångsel är i dag vardag för många som åker tåg och pendlar på Målarbanan – järnvågen norr om Målarån mellan Stockholm och Örebro, via Västerås. I dag bor var fjårde svensk i Målardalsregionen och allt fler väljer att flytta hit. På den del av Målarbanan som leder in mot Stockholm, mellan Kallhåll och Tomtebodå, används spåren i dag maximalt, vilket innebär att alla tåg måste trångas på de två befintliga spåren. Det betyder att fjårrtåg och regionalåtg får köa bakom de lokala pendeltågen som stannar vid varje station, vilket i sin tur leder till att även pendeltågen får köa med förseningar som följd.

Ansvarsfördelningen innebär att Trafikverket tar fram en järnvågsplan medan Stockholms stad tar fram de detaljplaner som tillsammans möjliggör utbyggnaden av järnvågen. Jag instämmer i stadsledningskontorets synpunkter om att det är viktigt med trygga och säkra kopplingar för gående och cyklister med anledning av att utbyggnaden planeras på båda sidor om järnvågen, men också för att skapa en sammanhängande och integrerad stadsmiljö och uppmuntra till hållbara resor. Det är därför också viktigt att Trafikverkets arbete samordnas så långt det är möjligt med stadens pågående detaljplanearbete.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 17 juni 2020

ANNA KÖNIG JERLMYR

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Trafikverket har gett Stockholms stad med fler möjlighet att yttra sig gällande kungörelse och granskning av järnvägsplan för utbyggnad av Mäljarbanan, sträckan Huvudsta-Duvbo. Sträckan ligger i kommunerna Stockholm, Sundbyberg och Solna.

Utbyggnaden är en del i en större utbyggnad på sträckan Tomteboda – Kallhäll, som innebär en utbyggnad av järnvägen från två till fyra spår. Järnvägsplanen ska i detalj redovisa utformning och dragning samt konsekvenser av de nya spåren med tillhörande anläggningar.

Syftet med utbyggnaden är att öka kapaciteten på banan vilket skapar förutsättningar för en ökad turtäthet och en minskad trängsel på tågen samt minskade störningar i tågtrafiken. Byggtiden för den utbyggda järnvägsanläggningen bedöms till cirka åtta år med tidigast möjliga byggstart år 2024.

Järnvägsplanen med tillhörande dokument går att läsa i sin helhet på:

<https://www.trafikverket.se/nara-dig/Stockholm/vi-bygger-och-forbattrar/Malarbanan-Tomteboda-Kallhall/Dokument-Malarbanan/>

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2020 framgår att Stockholms stad ska verka för att öka tillgängligheten med tåg. När Stockholm växer måste också kollektivtrafiken byggas ut. Det ger förutsättningar för ökad framkomlighet, en bättre miljö och mindre klimatpåverkan.

Stadsledningskontoret är positivt till utbyggnaden av Mäljarbanan och ser att utbyggnaden bidrar till en utveckling både regionalt och lokalt. Utbyggnaden innebär en förbättrad och mindre störningskänslig kollektivtrafik med tåg både inom regionen samt till och från Stockholm.

Genomförandet av projekt Mäljarbanan bedöms av stadsledningskontoret som ett mycket viktigt projekt för att förbättra regionens kollektivtrafik. Bebyggelseutveckling planeras på båda sidor om järnvägen och det är därför särskilt viktigt med kopplingar för gående och cyklister, för att skapa en sammanhängande och integrerad stadsmiljö samt uppmuntra till hållbara resor.

Stadsledningskontoret anser att Trafikverkets arbete med järnvägsplanen så långt det är möjligt bör samordnas med stadens pågående detaljplanearbete för sträckan Sundbyberg – Spånga (dnr 2013-20059). Det är viktigt att Trafikverket för en löpande dialog med staden i arbetet med järnvägsplanen. Staden har hållit samråd om detaljplaneförslaget under 2016 och har efter det fortsatt arbetet med detaljplanen. Några avgörande frågor kvarstår fortfarande. I dagsläget finns ingen fastställd tidplan för detaljplanen, dock har det identifierats ett behov av ett förnyat samråd. Då detaljplanen och järnvägsplanen troligtvis kommer att fastställas vid olika tidpunkt anser stadsledningskontoret att det är av vikt att de frågor i järnvägsplanen som berör, eller har följdverkan på detaljplanen, kommer staden till känna och hanteras innan de respektive planerna antas.

Utmed järnvägskorridoren är Trafikverket fastighetsägare till mark som kan komma att hamna utanför området för järnvägsplanen. Stadsledningskontoret ser det som angeläget att dessa områden, i dialog med Trafikverket, ska identifieras och ändras till lämpligt ändamål i detaljplanen.

Det pågår ett antal exploateringsprojekt utmed Mäljarbanan både på stadens mark och privat mark. Dialog sker idag med Trafikverket om påverkan på de exploateringsprojekt som påverkas av utbyggnaden av Mäljarbanan. Stadsledningskontoret vill lyfta fram att en fortsatt dialog är nödvändig för att driva projekten framåt.

Stadsledningskontoret anser generellt att alla etableringsområden och byggvägar ska minimeras i utbredning och i tid. Vid varje val av plats ska stor aktsamhet tas så att påverkan på stadens anläggningar minimeras. Så långt som möjligt bör etablering ske på mark som framöver kommer att ingå i breddningen av spåren. För att underlätta hanteringen av framtida etableringsytor anser stadsledningskontoret att dialog mellan staden och Trafikverket bör ske tidigt i processen.

Då staden planerar utbyggnad av exploateringsprojekt samtidigt som Mäljarbanan så vill stadsledningskontoret framföra att Trafikverket måste samordna byggvägar och transporter med stadens projekt. Detta gäller framförallt i Södra Solvallastaden där Trafikverket i sin järnvägsplan har föreslagit byggväg med nyttjanderätt genom området (T 74). I och med att staden planerar att bygga om sträckningen på denna väg, i samband med utbyggnaden av området, behöver det säkerställas att denna byggväg kan justeras under byggtiden.

För de sträckor av Mäljarbanan som ingår i Solna och Sundbybergs kommuner anser stadsledningskontoret att byggvägar och transporter i största möjliga mån ska hanteras inom deras kommuner.

Stadsledningskontoret vill också framföra vikten av att det från Trafikverkets sida sker en samordning med andra större och pågående projekt inom samma område, till exempel utbyggnaden av Tvärbanans Kistagren.

Remissen *Kungörelse och granskning av järnvägsplan för utbyggnad av Mäljarbanan sträckan Huvudsta-Duvbo* anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.